

zǐ lù dì shí sān
子路第十三

論語——子路第十三

1. zǐ lù wèn zhèng zǐ yuē xiān zhī láo zhī qǐng
子路問政。子曰：“先之，勞之。”請
yì yuē wú juàn
益，曰：“無倦。”
2. zhòng gōng wéi jì shì zǎi wèn zhèng zǐ yuē xiān yǒu
仲弓為季氏宰，問政。子曰：“先有
sī shè xiǎo guò jǔ xián cái yuē yān zhī xián
司，赦小過，舉賢才。”曰：“焉知賢
cái ér jǔ zhī yuē jǔ ěr suǒ zhī ěr suǒ bù
才而舉之？”曰：“舉爾所知，爾所不
zhī rén qí shě zhū
知，人其舍諸？”
3. zǐ lù yuē wèi jūn dài zǐ ér wéi zhèng zǐ jiāng xī
子路曰：“衛君待子而為政，子將奚
xiān zǐ yuē bì yě zhèng míng hū zǐ lù
先？”子曰：“必也正名乎！”子路
yuē yǒu shì zāi zǐ zhī yū yě xī qí zhèng zǐ
曰：“有是哉？子之迂也！奚其正？”子
yuē yě zāi yóu yě jūn zǐ yú qí suǒ bù zhī gài
曰：“野哉，由也！君子於其所不知，蓋
quē rú yě míng bù zhèng zé yán bù shùn yán bù
闕如也。名不正，則言不順；言不
shùn zé shì bù chéng shì bù chéng zé lǐ yuè bù
順，則事不成；事不成，則禮樂不
xīng lǐ yuè bù xīng zé xíng fá bù zhòng xíng fá bù
興；禮樂不興，則刑罰不中；刑罰不

zhòng zé mín wú suǒ cuò shǒu zú gù jūn zǐ míng zhī bì
中，則民無所措手足。故君子名之必
kě yán yě yán zhī bì kě xíng yě jūn zǐ yú qí yán
可言也，言之必可行也。君子於其言，
wú suǒ gǒu ér yǐ yǐ
無所苟而已矣。”

4. fán chí qǐng xué jià zǐ yuē wú bù rú lǎo nóng
樊遲請學稼。子曰：“吾不如老農。”
qǐng xué wéi pù yuē wú bù rú lǎo pǔ fán chí
請學為圃。曰：“吾不如老圃。”樊遲
chū zǐ yuē xiǎo rén zāi fán xū yě shàng hào lǐ
出，子曰：“小人哉，樊須也！上好禮，
zé mín mò gǎn bú jìng shàng hào yì zé mín mò gǎn bù
則民莫敢不敬；上好義，則民莫敢不
fú shàng hào xìn zé mín mò gǎn bú yòng qíng fú rú
服；上好信，則民莫敢不用情。夫如
shì zé sì fāng zhī mín qiǎng fù qí zǐ ér zhì yǐ yān
是，則四方之民襁負其子而至矣，焉
yòng jià
用稼？”
5. zǐ yuē sòng shī sān bǎi shòu zhī yǐ zhèng bù
子曰：“誦《詩》三百，授之以政，不
dá shǐ yú sì fāng bù néng zhuān duì suī duō yì xī
達，使於四方，不能專對，雖多，亦奚
yǐ wéi
以為？”
6. zǐ yuē qí shēn zhèng bù lìng ér xíng qí shēn bù
子曰：“其身正，不令而行；其身不
zhèng suī lìng bù cóng
正，雖令不從。”

論語——子路第十三

7. zǐ yuē lǔ wèi zhī zhèng xiōng dì yě
子曰：“魯、衛之政，兄弟也。”

8. zǐ wèi wèi gōng zǐ jīng shàn jū shì shǐ yǒu yuē gǒu
子謂衛公子荆善居室，始有，曰：“苟

hé yì shǎo yǒu yuē gǒu wán yì fù yǒu
合矣。”少有，曰：“苟完矣。”富有，

yuē gǒu měi yì
曰：“苟美矣。”

9. zǐ shì wèi rǎn yǒu pú zǐ yuē shù yì zāi rǎn
子適衛，冉有僕。子曰：“庶矣哉！”冉

yǒu yuē jì shù yì yòu hé jiā yān yuē fù
有曰：“既庶矣，又何加焉？”曰：“富

zhī yuē jì fù yì yòu hé jiā yān yuē
之。”曰：“既富矣，又何加焉？”曰：

jiāo zhī
“教之。”

10. zǐ yuē gǒu yǒu yòng wǒ zhě jī yuè ér yì kě
子曰：“苟有用我者，期月而已可

yě sān nián yǒu chéng
也，三年有成。”

11. zǐ yuē shàn rén wéi bàng bǎi nián yì kě yì
子曰：“‘善人為邦百年，亦可以

shèng cán qù shā yì chéng zāi shì yán yě
勝殘去殺矣。’誠哉是言也！”

12. zǐ yuē rú yǒu wáng zhě bì shì èr hòu rén
子曰：“如有王者，必世而後仁。”

13. zǐ yuē gǒu zhèng qí shēn yì yú cóng zhèng hū hé
子曰：“苟正其身矣，於從政乎何

yǒu bù néng zhèng qí shēn rú zhèng rén hé
有？不能正其身，如正人何？”

14. rǎn zǐ tuì cháo zǐ yuē hé yàn yě duì yuē
冉子退朝。子曰：“何晏也？”對曰：

yǒu zhèng zǐ yuē qí shì yě rú yǒu zhèng
“有政。”子曰：“其事也，如有政，

suī bù wú yì wú qí yù wén zhī
雖不吾以，吾其與聞之。”

15. dìng gōng wèn yì yán ér kě yì xīng bāng yǒu
定公問：“一言而可以興邦，有

zhū kǒng zǐ duì yuē yán bù kě yì ruò shì qí jī
諸？”孔子對曰：“言不可以若是其幾

yě rén zhī yán yuē wéi jūn nán wéi chén bú yì
也，人之言曰：‘為君難，為臣不易。’

rú zhī wéi jūn zhī nán yě bù jī hū yì yán ér xīng bāng
如知為君之難也，不幾乎一言而興邦

hū yuē yì yán ér sàng bāng yǒu zhū kǒng zǐ
乎？”曰：“一言而喪邦，有諸？”孔子

duì yuē yán bù kě yì ruò shì qí jī yě rén zhī yán
對曰：“言不可以若是其幾也，人之言

yuē yú wú lè hū wéi jūn wéi qí yán ér mò yú wéi
曰：‘予無樂乎為君，唯其言而莫予違

yě rú qí shàn ér mò zhī wéi yě bù yì shàn hū
也。’如其善而莫之違也，不亦善乎？

rú bù shàn ér mò zhī wéi yě bù jī hū yì yán ér sàng
如不善而莫之違也，不幾乎一言而喪

bāng hū
邦乎？”

16. shè gōng wèn zhèng zǐ yuē jìn zhě yuē yuǎn zhě
葉公問政。子曰：“近者說，遠者

lái
來。”

論語——子路第十三

17. zǐ xià wéi jǔ fǔ zǎi wèn zhèng zǐ yuē wú yù
 子夏為莒父宰，問政。子曰：“無欲
 sù wú jiàn xiǎo lì yù sù zé bù dá jiàn xiǎo lì
 速，無見小利。欲速則不達，見小利
 zé dà shì bù chéng
 則大事不成。”

18. shè gōng yù kǒng zǐ yuē wú dǎng yǒu zhí gōng zhě
 葉公語孔子曰：“吾黨有直躬者，
 qí fù rǎng yáng ér zǐ zhèng zhī kǒng zǐ yuē wú
 其父攘羊，而子證之。”孔子曰：“吾
 dǎng zhī zhí zhě yì yú shì fù wèi zǐ yīn zǐ wèi fù
 黨之直者異於是，父為子隱，子為父
 yīn zhí zài qí zhōng yī
 隱，直在其中矣。”

19. fán chí wèn rén zǐ yuē jū chǔ gōng zhí shì jìng
 樊遲問仁。子曰：“居處恭，執事敬，
 yǔ rén zhōng suī zhī yí dí bù kě qì yě
 與人忠。雖之夷狄，不可棄也。”

20. zǐ gòng wèn yuē hé rú sī kě wèi zhī shì yī
 子貢問曰：“何如斯可謂之士矣？”
 zǐ yuē xíng jǐ yǒu chǐ shǐ yú sì fāng bú rù jūn
 子曰：“行己有恥，使於四方，不辱君
 mìng kě wèi shì yī yuē gǎn wèn qí cì
 命，可謂士矣。”曰：“敢問其次？”
 yuē zōng zú chēng xiào yān xiāng dǎng chēng dì
 曰：“宗族稱孝焉，鄉黨稱弟
 yān yuē gǎn wèn qí cì yuē yán bì xìn
 焉。”曰：“敢問其次？”曰：“言必信，
 xíng bì guǒ kēng kēng rán xiǎo rén zāi yì yì kě yī
 行必果，硜硜然小人哉！抑亦可以

wéi cì yǐ yuē jīn zhī cóng zhèng zhě hé rú
 為次矣。”曰：“今之從政者何如？”

zǐ yuē yī dòu shāo zhī rén hé zú suàn yě
 子曰：“噫！斗筲之人，何足算也！”

21. zǐ yuē bù dé zhōng xíng ér yǔ zhī bì yě kuáng
 子曰：“不得中行而與之，必也狂
 juàn hū kuáng zhě jìn qǔ juàn zhě yǒu suǒ bù wéi
 狷乎！狂者進取，狷者有所不為
 yě
 也。”

22. zǐ yuē nán rén yǒu yán yuē rén ér wú héng
 子曰：“南人有言曰：‘人而無恆，
 bù kě yǐ zuò wū yī shàn fú bù héng qí
 不可以作巫醫。’善夫！”“不恆其
 dé huò chéng zhī xiū zǐ yuē bù zhān ér yì
 德，或承之羞。”子曰：“不占而已
 yī
 矣。”

23. zǐ yuē jūn zǐ hé ér bù tóng xiǎo rén tóng ér bù
 子曰：“君子和而不同，小人同而不
 hé
 和。”

24. zǐ gòng wèn yuē xiāng rén jiē hào zhī hé rú
 子貢問曰：“鄉人皆好之，何如？”
 zǐ yuē wèi kě yě xiāng rén jiē wù zhī hé
 子曰：“未可也。”“鄉人皆惡之，何
 rú zǐ yuē wèi kě yě bù rú xiāng rén zhī shàn
 如？”子曰：“未可也。不如鄉人之善
 zhě hào zhī qí bù shàn zhě wù zhī
 者好之，其不善者惡之。”

論語——子路第十三

25. zǐ yuē jūn zǐ yì shì ér nán yuè yě yuè zhī bù
子曰：“君子易事而難說也；說之不
yǐ dào bú yuè yě jí qí shǐ rén yě qì zhī xiǎo
以道，不說也；及其使人也，器之。小
rén nán shì ér yì yuè yě yuè zhī suī bù yǐ dào yuè
人難事而易說也；說之雖不以道，說
yě jí qí shǐ rén yě qiú bèi yān
也；及其使人也，求備焉。”

26. zǐ yuē jūn zǐ tài ér bù jiāo xiǎo rén jiāo ér bú
子曰：“君子泰而不驕，小人驕而不
tài
泰。”

27. zǐ yuē gāng yì mù nè jìn rén
子曰：“剛毅木訥，近仁。”

28. zǐ lù wèn yuē hé rú sī kě wèi zhī shì yǐ
子路問曰：“何如斯可謂之士矣？”

zǐ yuē qiè qiè sī sī yí yí rú yě kě wèi shì
子曰：“切切偲偲，怡怡如也，可謂士
yǐ péng yǒu qiè qiè sī sī xiōng dì yí yí
矣。朋友切切偲偲，兄弟怡怡。”

29. zǐ yuē shàn rén jiāo mǐn qī nián yì kě yǐ jí
子曰：“善人教民七年，亦可以即
róng yǐ
戎矣。”

30. zǐ yuē yǐ bú jiào mǐn zhàn shì wèi qì zhī
子曰：“以不教民戰，是謂棄之。”